

Article Arrival Date

08.10.2022

Article Published Date

20.12.2022

RESFEBE İLE DEĞERLERİMİ ÖĞRENİYORUM**Yusuf SÖYLEMEZ**

Öğretmen, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, Malatya/Türkiye, 0000-0002-4290-9322

Nurgül SÖYLEMEZ

Öğretmen, Fethi Gemuhluoğlu Fen Lisesi, Malatya/Türkiye, 0000-0001-9158-6219

Zuhal AYIK YILDIRIM

Öğretmen, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, Malatya/Türkiye, 0000-0003-2381-9433

İsmet YILDIRIM

Öğretmen, Beydağı Anadolu Lisesi, Malatya/Türkiye, 0000-0003-2976-5712

Engin GÜNEŞ

Öğretmen, Fethi Gemuhluoğlu Fen Lisesi, Malatya/Türkiye, 0000-0001-6341-4866

Resul ÇAVDAR

Öğretmen, Fethi Gemuhluoğlu Fen Lisesi, Malatya/Türkiye, 0000-0001-6480-230X

Ferîştah Selcen OKUL

Öğretmen, Türk Eğitim Vakfı Anadolu Lisesi/Denizli/Türkiye, 0000-0001-7587-8545

64

1. GİRİŞ

Türk Dil Kurumuna göre değer: Bir milletin sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerleri kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü olarak tanımlamıştır.(1)

Eğitim sisteminin öncelikli görevi, toplumun varlığını ve kültürünü koruyarak gelecek nesillere aktarmaktır. Bunun sağlanabilmesi için gelecek nesillerin bilgi, beceriyle ve ahlaki değer yargılarıyla donatılmış olması gerekmektedir. Okul, değerler eğitimi sürecini etkilemede yalnızca destekleyici ve yardımcı rolü üstlenebilir, fakat kişiyi rencide etmeyi değil, sözcüğün gerçek anlamını, seçme ve yargılama yoluyla aydınlatmayı ifade etmektedir (2). Öğretmenler; öğrencilerdeki değer oluşum sürecini oluşturmaz, fakat düzeltici ve tamamlayıcı olarak etki edebilirler.

Öğrencilerin gereksinim duydukları analitik, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerisi, işbirliği, takım çalışması, girişimcilik, sözlü ve yazılı iletişim becerileri, merak, hayal gücü, bilgiye erişme, bilgiyi analiz etmek gibi üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesinde ve akademik başarılarının artırılmasında akıl ve zekâ oyunları, eğitim sürecinin en önemli argümanlarından biri haline gelmiştir (3).

Resfebe; resimler, harfler, objeler, semboller, sayılar bir arada kullanılmasıdır. Resfebe; kelime veya kelime gruplarının, harf, sayı ve resimlerle çizimin den elde edilmesiyle

oluşturulan zihinsel oyunlar diye biliriz. Resfebe; harf, sayı ve resimlerin birlikte kullanılarak bir kelimeyi bulmaya dayanan zekâ oyunudur (4). Resfebe öğrencilere bulmaca, şifre çözüymüş gibi odaklanma ve dikkat gücünü arttırmaktadır.

Harflerin, sayıların, renklerin, objelerin, şekillerin ve sembollerin farklı görmeyi öğretir. Planlı ve programlı hareket etmeyi öğretir, Hızlı düşünebilme ve karar verme becerisini geliştirir, Yeteneklerini daha iyi tanımasını ve geliştirmesini sağlar, Herhangibir konuya çözüm üretme alışkanlığı kazandırır. Resfebe kişinin çözüm bulma güdüsünü tetikleyerek zihinsel aktivite içine girerek düşünme ve yorumlama gücünü artırır. Problemlere farklı çözüm önerileri getirir. Öğrencilere problem çözme, düşünme becerisi, yorumlama, bireysel farklı stratejiler geliştirme ve bunları hayata geçirme becerisi de vermektedir. Ezbercilik ten uzaktır, odaklanma ve dikkat yeteneği gelişir, öğrenciler arasında iletişim ve yardımlaşmayı arttırmaktadır.

İnsanoğlu; bulunduğu zamanın gerekliliklerini yerine getirebilmek için eleştirel düşünceyi, akıl yürütmeyi, sonuçlar çıkarmayı, elde edilen sonuçları savunmayı, yargılamayı, hızlı ve pratik olmayı sağlayacak kişilere toplum ihtiyaç duyulmaktadır (Ellis ve Hunt, 1993) Bu bağlamda; değerler insanların duygu düşünce ve davranışlarını ilgilendiren çok yönlü bir kavramdır. Ülkemizde son yıllarda değerler ve değerler eğitimi konusunda yoğun bir araştırma ve bilinçlendirme eğitimleri verilmektedir. Değerler eğitimi uygulamalı olarak en fazla okullarda uygulandığını görüyoruz. Okullarda değerler eğitimi adı altında öğrencilere evrensel ve temel değerlerimiz anlatılmaktadır. Son yıllarda değerlerimiz konulu resim, şiir, kompozisyon v.b yarışmalar düzenlenmekte sergiler açılmakta, hikayeler yazılmakta, Şiir dinletisi ile toplumu bir araya getirmeye yönelik etkinlikler yapılmaktadır.

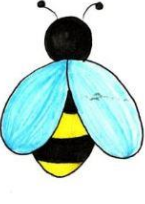
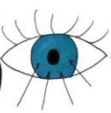
Aynı zamanda her kademedeki öğrencilere farklı oyunlar ve etkinlikler öğreterek fiziksel ve zihinsel beceri kapasitelerini geliştirmektedir. Bu bağlamda problem çözmede zihinsel beceri arttırmada zekâ oyunları kullanılmaktadır. Günlük hayatta karşılaşılan sorunlara karşı problem çözme becerilerini iyi kullanmak gerekmektedir. Bu anlamda Değerler eğitiminin görsel algılama, problem çözme becerilerimizin geliştirmesinde Resfebe de önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda değerler eğitimi için Resfebe kullanılması ve çalışmalar yapılması önem arz etmektedir.

2. YÖNTEM

Projemizde uygulama ve saha çalışması uygulanmıştır. Projemizi hayata geçirmek için baştan sona kadar sırasıyla şu aşamalardan geçilmiştir.

- Problem tespit edildi.
- Literatür taraması yapıldı.
- Hipotez ileri sürüldü.
- Lise öğrenci grubuna değerlerimiz ile resfebe konusunda eğitimler verildi.

- Projemizde kullanacağımız değerlerimiz ile ilgili resfebeler çizildi(Şekil 1,Şekil 2, Şekil 3, Şekil 4, Şekil 5, Şekil 6, Şekil 7, Şekil 8, Şekil 9, Şekil 10, Şekil 11, Şekil 12).

 DIMSER	 L@
Şekil 1 Yardımseverlik	Şekil 2 Adalet
 ERLİK	 BAS
Şekil 3 Liderlik	Şekil 4 Başarı
 ARLILIK	 EM
Şekil 5 Duyarlılık	Şekil 6 Empati
 LÜLÜK	 HOŞÜ
Şekil 7 Alçakgönüllülük	Şekil 8 Hoşgörü
 a SOĞI	 DEŞLİK
Şekil 9 Kadına Saygı	Şekil 10 Kardeşlik
 SEM	 SGİ
Şekil 11 Sempati	Şekil 12 Sevgi

- Bu projenin hipotezlerini sınamak için saha çalışması uygulandı(Şekil 14,Şekil 15).

Şekil 14. Saha Çalışması

Şekil 15. Saha Çalışması

- Sonuçlar yorumlanıp raporlaştırıldı.

3. BULGULAR

Saha çalışması sonuçları şu şekildedir.

Tablo 2 .

“Yardımseverlik” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktir

En Tutumları	Baştaki	Korku ve Tereddüt	ve	Korku ve Tereddüt	ve	Korku ve Tereddüt	ve	Korku ve Tereddüt	ve
Değeri Çözümleme		İyi		Çok İyi		Çok İyi		Çok İyi	

“Yardımseverlik” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 2’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 3

“Adalet” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş	Yaş	Yaş	Yaş
	Düzeylerine	Düzeylerine	Düzeylerine	Düzeylerine
	Göre Benzer	Göre Benzer	Göre Benzer	Göre Benzer
	Özelliktir	Özelliktir	Özelliktir	Özelliktir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi

“Adalet” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 3’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 4

“Liderlik” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi

“Liderlik” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 4’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

69

Tablo 5

“Başarı” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt

Değeri Çözümleme	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi
---------------------	-----	---------	---------	---------

“Başarı” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 5’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 6

“Duyarlılık” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktendir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktendir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktendir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktendir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi

70

“Duyarlılık” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 6’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 7

“Empati” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5

Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi

“Empati” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 7’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 8

“Alçakgönüllülük” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	Orta	Orta	İyi	İyi

“Alçakgönüllülük” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 8’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 9

“Hoşgörü” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	Orta	İyi	İyi	Çok İyi

“Hoşgörü” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 9’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 10

“Kadına Saygı” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir	Yaş Düzeylelerine Göre Benzer Özelliktedir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	Kötü	Orta	Orta	İyi

“Kadına Saygı” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 10’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda 8,9,10değeri doğru çözümledikleri 7 yaş grubu öğrencilerinin ise değeri çözümleyemedikleri görüldü.

Tablo 11

“Kardeşlik” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylerine Göre Benzer Özelliktir	Yaş Düzeylerine Göre Benzer Özelliktir	Yaş Düzeylerine Göre Benzer Özelliktir	Yaş Düzeylerine Göre Benzer Özelliktir
En Baştaki Tutumları	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt	Korku ve Tereddüt
Değeri Çözümleme	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi

“Kardeşlik” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 11’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 12

“Sempati” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10
Kız Öğrenci	8	5	6	5
Erkek Öğrenci	2	5	6	5
Bilişsel Becerileri	Yaş Düzeylerine	Yaş Düzeylerine	Yaş Düzeylerine	Yaş Düzeylerine

		Göre Benzer Özelliktendir	Göre Benzer Özelliktendir	Göre Benzer Özelliktendir	Göre Benzer Özelliktendir
En	Baştaki	Korku ve	Korku ve	Korku ve	Korku ve
Tutumları		Tereddüt	Tereddüt	Tereddüt	Tereddüt
Değeri		İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi
Çözümleme					

“Sempati” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 12’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

Tablo 13

“Sevgi” ile çalışma yapılan örneklem;

Yaş	7	8	9	10					
Öğrenci Sayısı	10	10	10	10					
Kız Öğrenci	8	5	6	5					
Erkek Öğrenci	2	5	6	5					
Bilişsel Becerileri	Yaş	Yaş	Yaş	Yaş					
	Düzeylerine	Düzeylerine	Düzeylerine	Düzeylerine					
	Göre Benzer	Göre Benzer	Göre Benzer	Göre Benzer					
	Özelliktendir	Özelliktendir	Özelliktendir	Özelliktendir					
En	Baştaki	Korku	ve	Korku	ve	Korku	ve	Korku	ve
Tutumları		Tereddüt		Tereddüt		Tereddüt		Tereddüt	
Değeri		İyi		Çok İyi		Çok İyi		Çok İyi	
Çözümleme									

“Sevgi” ile çalışma yapılan örneklem Tablo 13’de gösterilmiştir. Buna göre 7,8,9,10 yaşlarında olan örneklem grubunun bilişsel becerileri yaş düzeylerine göre benzer özellikler göstermektedir. En başta korku ve tereddüt göstermelerine karşın, sonunda değeri doğru çözümledikleri görüldü.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sonuç ve Tartışma

- Lise öğrencilerine Resfebe ve değerlerimiz öğretildi.

- Lise öğrencilere değerlerimiz ile ilgili resfebe çizimleri yaptırıldı.
- Yapılan değer konulu resfebe çizimlerinin İlkokul öğrencileri üzerinde çözümlenerek etkileri ölçüldü.
- Yapılan çalışmada ilkokul öğrencilerinin eğlenceli vakit geçirdikleri görüldü.
- Bazı öğrencilerin değerler için farklı örnekler yaptıkları görüldü.
- İlkokul öğretmenleri değerler eğitimi dışında ki derslerde de resfebeyi kullanarak dersi daha dikkat çekici ve kalıcı öğrenmeye katkı sağlayacağını farkına vardı.
- Çalışma yaptığımız sınıfların dışındaki diğer sınıf öğretmenleri de çalışmamızla yakından ilgilendiler.

Öneriler

- Kurs, eğitim vb. uygulamalarla toplumun algılama düzeyleri geliştirilebilir.
- Toplumun daha iyi algılaması için farklı afişler hazırlanabilir.
- Televizyon reklamlarında daha fazla yer verilebilir.
- Çok seyredilen programlarda dikkat çekmek amacıyla afişler ürün yerleştirme şeklinde gösterilmelidir.
- Yerel yönetimler insanları bilinçlendirici kongre, konser, sergi, yarışma vb. etkinlikler düzenleyerek dikkat çekebilir.
- Özel sektör ve kamu kurumları çalışanları için hizmet içi eğitim düzenleyebilir.
- Resfebe kullanılarak kelime kodlamaları yapılarak oyun haline getirilebilir.
- Oyunlar okul öncesi, ilkokul ve ortaokul düzeylerinde yapılabilir.
- Özel eğitim kurumların da eğitim gören hafif zihinsel öğrencilere de uygulanabilir.

5. KAYNAKLAR

- (1) .(<https://sozluk.gov.tr/>)
- (2) Giesecke; 2004:236
- (3) Ott ve Pozzi, 2012; Bottino ve diğerleri., 2013
- (4) Sprinkle, G. B. (2008). Discussion of Measuring and Motivating Quantity, Creativity, or Both. Journal of Accounting Research